

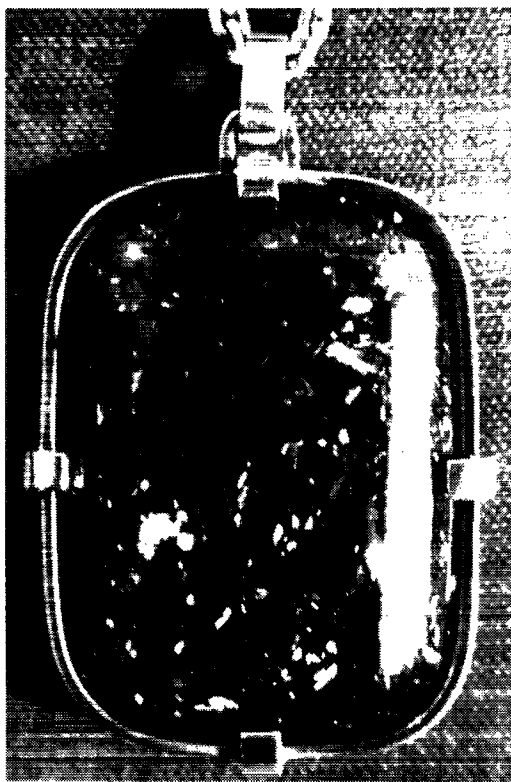
Nuukit – Grønlands nye smykkesten

Af Peter Appel

Som et resultat af Grønlands Geologiske Undersøgelses arbejde i Vestgrønland i 1982, er der fundet en ny smykkesten. Stenen, der er fundet i Godthåbsområdet på øerne mellem Nuuk og Færingehavn, er opkaldt efter Nuuk.

Nuukit er en næsten sort sten med en mængde indre reflekser, der ustandselig ændrer sig, når stenen bevæges. Reflekserne har mange forskellige farver fra orange-brune til blå-grønne. Billedet på omslaget yder ikke stenen fuld retfærdighed, idet det er de skiftende reflekser ved stenens bevægelse, der gør stenen spændende.

Mineralogisk er stenen speciel, men ikke enestående for Grønland. Tilsvarende sten er fundet andre steder, men kun i Grønland er den fundet i en form, der egner sig til smykker. Første gang denne type sten blev fundet, var iøvrigt også i Grønland. I 1810 fandt K. L. Giesecke en tilsvarende forekomst i området mellem Ameralik og Indlandsisen. Giesecke betegnede stenen labradoriserende hornblende. Den sten, han fandt, var dog ikke af smykkestens-kvalitet.

Den nye smykkesten, Nuukit, indfattet i sølv.

Man kan måske undre sig over, hvordan en så smuk og speciel smykkesten har kunnet ligge upåagtet hen i ét af de mest befærdede områder i Grønland,

omtrent lige udenfor Nuuk. Hovedårsagen til, at den ikke tidligere er blevet fundet, ligger i, at man ikke, når man ser den i naturen, får mistanke om, at den kan bruges til smykker. Som rå sten har den et mørkegråt til sort ret kedeligt ydre, der får den til at ligne utallige andre ganske almindelige sten.

At jeg overhovedet opdagede stenens specielle egenskaber, skyldes da også en god portion held. Jeg havde i sommeren indsamlet en lang række stenprøver i området. Da jeg kom tilbage til København, gik jeg igang med at undersøge de hjembragte stenprøver. En af de undersøgelsesmetoder, geologer benytter, er at skære en tynd skive af stenen. Herefter slibes skiven ned, så den kun er ca. 3/100 mm tyk. Nu kan lyset passere gennem stenen, hvorefter den kan undersøges i mikroskop. Ved en sådan rutinemæssig undersøgelse i mikroskop opdagede jeg, at én af stenene havde nogle besynderlige indre reflekser i forskellige farver. Disse reflekser var så specielle, at jeg sleb og polerede nogle større stykker af stenen, for at se hvorvidt den egnede sig som smykkesten. Resultatet var imponerende. Med den rette slibning og polering fremstod en meget spændende smykkesten med mange farvede indre reflekser.

Næste trin i undersøgelsen, var at slibe og polere en række forskellige former, for at se hvilke former der på bedste måde fremhævede stenens farvespil. Et af de smukkeste eksempler er blevet indfattet i sølv og ses på omslagsbilledet. Dernæst kontaktede jeg en række guldsmede for at få en professionel vurdering af stenen. Samtlige guldsmede

Nuukit er næsten sort med mange indre reflekser, der ændrer sig, når stenen bevæges.

mente at nuukitten, som jeg imidlertid havde døbt stenen, havde en fremtid som smykkesten. Der er imidlertid to betingelser for, at nuukit kan få en fremtid i større stil som smykkesten.

Der skal dels kunne skaffes materiale nok, og dels skal den markedsføres på rette måde. Hvorvidt der er materiale nok, er endnu usikkert. Potentielt er stort, men det bliver svært at finde den rette kvalitet sten. At markedsføre nuukit internationalt er nødvendigt. Kun herigennem kan man opnå den bedst mulige pris, og desuden få en fornemmelse for hvor mange smykker der kan sælges.

Hvis der er materiale nok, og hvis nuukitten bliver markedsført internationalt, vil den kunne danne basis for en ikke ubetydelig smykkefabrikation i Grønland.